

Egy új könyvtáriügyi kiadványról

Csüry István: »A szocialista könyvtári üzem szervezete és működése« című kitűnő munkájának megjelenése bontakozó könyvtártani irodalmunk fontos eseménye. Hosszú évek óta először kapunk kézbe olyan, a könyvtári munka legfontosabb problémáit vizsgáló írást, mely gyakorlati eredményekre és irodalmi adatokra támaszkodva egyéni nézeteket vall.

A gyakorlati eredményeket Csüry saját könyvtárának munkájából meríti »... *Fejlesztéseink többnyire*« -- írja -- »a Debreceni Egyetemi Könyvtár viszonyaiból indulnak ki, az itt folyó kísérletek eredményeit igyekszünk általánosítani.« Valóban a Debreceni Egyetemi Könyvtár egyike volt az elsőeknek, ahol megfontolt bátorsággal indultak a mult évtizedek könyvtári feudalizmusának útszétjéből új utak keresésére. Akik ismerik a Debreceni Egyetemi Könyvtár munkáját -- és akik elolvasták Csüry könyvét -- megállapíthatják, hogy a náluk folyó kísérletek eredményeit lehet és érdemes általánosítani.

De érdemes általánosítani azt a módszert is, melyet Csüry könyve megírásánál, (és nyilván a könyvtár is, munkájának megszervezésénél) követett: *a szakirodalom eredményeinek és útbaigazításainak észszerű alkalmazását.* Sajnos, a mult évek során gyér számban napvilágot látott önálló könyvtártani írások fő hiányossága a szakirodalom elégtelen feldolgozásában rejlik. Ennek egyik jelentkezési formája a *mechanikus kopirozás*, főleg nem-könyvtároskodó könyvtártani szakírók munkáiban. A másik fajta elégtelen feldolgozási mód a *források regisztratív ismertetése*, mely sok esetben az írások jellegéből adódóan szinte elkerülhetetlen. (Pl. egyetemi és főiskolai jegyzetek.) Csüry a 24 sűrűn gépelt oldalra terjedő felhasznált irodalom ellenére, (vagy talán éppen ezért!) tud (és ami még ennél is több, mer) önálló véleményt, egyéni elgondolásokat hangoztatni.

Lehet -- és alkalmasint kell is -- vitatkozni Csüry egyes megállapításaival. »*Szeretnénk*« -- írja az előszóban --, *ha a tárgykör részletes kidolgozásában a szakértő könyvtárosok széles körének hozzászólásaira támaszkodhatnánk.*« Ilyen véleménycsere előszóban már néhány esetben történt. Remélhetőleg a maradandóbb és nagyobb hatású írásbeli vitákra is nyílik alkalom nem is elsősorban a könyvről, hanem a szüntelenül új problémákat szülő könyvtári munkánk számos területéről.

Csüry könyve azonban nem elsősor-

ban vitaanyag, hanem *a könyvtári munka szervezésének jelenleg egyedülálló segédkönyve.* Olyan könyv, amit nemcsak elolvasunk, hanem azután is lapozgatjuk, tehát használjuk.

Használatát tárgymutatója könnyíti meg, mely *lehetne terjedelmesebb.* Úgy érezzük, hogy a szerző a kötelezően is túlmenő szerénységgel nem vélt munkájának széleskörű használatot. Mással nem magyarázható a 310 lapnyi szöveg után a tárgymutatóként szerénykedő 4 lap. *Remélhetőleg egy közeli második kiadás ezt a hiányosságot pótolja,*

A könyv használata azonban a szerény tárgymutató ellenére sem túlságosan nehéz; lépéptétele rendszeres és fegyelmezett. Az első fejezetben a modern könyvtári üzem vezetésének, szervezésének problémáit tárgyalja, elemeire bontva az alapvető munkafolyamatokat. A »*Könyvtári munkaterületek*« című negyedik fejezet, a *könyvtári személyzetről* szóló második, a *könyvtáráruépületről* és *felszerelésről* szóló harmadik fejezet közbeiktatásával szorosan kapcsolódik e részhez.

Különösen érdekesek az első fejezetnek a *munka tervezését* ismertető és a negyedik fejezet *bibliográfiai munkát* tárgyaló része. A feldolgozásról szóló pontok először adnak átfogó ismertetést a Debreceni Egyetemi Könyvtár pro-és kontra sokat vitatott --, de kevesek által ismert -- »*könyvtári futószalagjáról.*«

És itt befejezésül rá kell mutatnunk arra, ami Csüry munkájának egyik legnagyobb érdeme: *közérthetősége.* Nem egyszerű kérdésekről beszél, (hiszen a könyvtártan új körülményeink között számtalan sokrétű tényező összetevője) és mégsem kerül a manapság oly gyakran előforduló *körülményesség* labirintusába. De nem jut a szintén tapasztalható *vulgarizálás* sivar talajára sem. Gazdag anyagból a nagy szak- és általános könyvtárak munkatársai éppen úgy meríthetnek, mint az üzem, járási és egyéb kisebb könyvtárak dolgozói is. A könyv különböző könyvtárakról beszél, számos könyvtártípust érint, de mikor a könyvtárossról, vagy még inkább, mikor a *könyvtárosshoz* szól: a szakértő könyvtárost érti. *Stilusa és problematikája egyaránt állásfoglalás könyvtáriügyünk egysége mellett.*

BÓDAY PÁL

a szegedi Egyetemi Könyvtár munkatársa

(*Szerkesztőségünk a cikk néhány megállapításával, különösen eddigi könyvtáriügyi irodalmunk teljes lebecsülésével nem ért egyet, de helyt ad a szerző egyéni véleményének.*)